

WPC
ENERGY
SERBIA

NACIONALNI
ENERGETSKI
KOMITET

06/SEP/2024
BROJ 288

NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

**OPEC odlaže planirani oktobarski rast
proizvodnje sirove nafte?**

**Podoljak: Od 2025. blokada transporta ruske
nafte kroz Ukrajinu**

**Neto prihod Gasproma u prvoj polovini godine
utrostručen**

Bajatović: Srbija će imati dovoljno gasa

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

Udruženje naftnih kompanija Srbije

PETROL

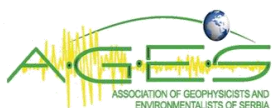
Energija za život

SNOGA
SRBIJA NAFTNO GAZNA ASOCIJACIJA

PRIVREDNA
KOMORA
SRBIJE
1857

ASSOCIATION OF GEOPHYSICISTS AND
ENVIRONMENTALISTS OF SERBIA

SADRŽAJ

NAFTA

- OPEC odlaže planirani oktobarski rast proizvodnje? ..... [OVDE](#)
- Shell ukida radna mesta i najavljuje nove seče ..... [OVDE](#)
- Kazahstan planira povećanje proizvodnje nafte ..... [OVDE](#)
- Podoljak: Od 2025. blokada transporta ruske nafte kroz Ukrajinu ..... [OVDE](#)
- Novi materijal – rešenje za naftne mrlje ..... [OVDE](#)
- UNKS: Kretanje cena nafte Brent ..... [OVDE](#)

PRIRODNI GAS

- Neto prihod Gasproma u prvoj polovini godine utrostručen..... [OVDE](#)
- EU posle dve godine uvozi više gasa iz Rusije nego iz SAD..... [OVDE](#)
- Turci od Shella kupuju 4 milijarde kubika gasa godišnje..... [OVDE](#)
- Irak želi američke investicije u istraživanje prirodnog gasa..... [OVDE](#)
- Izvoz LNG iz severne Amerike će se udvostručiti do 2028..... [OVDE](#)

REGION

- JANAF: Testiranje naftovoda pokazalo da ima kapaciteta za MOL..... [OVDE](#)
- Vermilion otkrio naftu i gas u blizini Kutine..... [OVDE](#)
- Bajatović: Srbija će imati dovoljno gasa..... [OVDE](#)
- I Hrvati kupuju gas iz Azerbejdžana..... [OVDE](#)
- Gasprom povećao cenu gasa za BiH za 10 odsto..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu ..... [OVDE](#)

Crude Oil Brent, SEP 06, 2024 – 0627 GMT – 72.90 \$ oilprice.com

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

OPEC odlaže planirani oktobarski rast proizvodnje?

OPEC+ razgovara o odlaganju povećanja proizvodnje nafte koje bi trebalo da počne u oktobru nakon što su cene nafte pale na najniži nivo u poslednjih devet meseci, izjavila su četiri izvora iz grupe proizvođača **Reutersu**.

Ovaj potez dolazi pošto cene nafte padaju zbog zabrinutosti zbog slabe globalne ekonomije i posebno loših podataka iz Kine, najvećeg svetskog uvoznika nafte.

Prošle nedelje, Organizacija zemalja izvoznica nafte i saveznika na čelu sa Rusijom, ili OPEC+ kako je poznata, trebalo je da nastavi sa povećanjem proizvodnje od 180.000 barela dnevno u oktobru, što je deo plana za postepeno popuštanje svog najnovijeg smanjenja proizvodnje.

Ipak, krhko raspoloženje tržišta nafte u vezi sa izgledima za veću ponudu iz OPEC+ i okončanje spora oko zaustavljanja libijskog izvoza, zajedno sa slabljenjem izgleda tražnje, izazvali su zabrinutost unutar grupe, rekao je jedan od izvora.

Odlaganje povećanja proizvodnje u oktobru izgleda "veoma moguće", rekao je još jedan

od četiri izvora OPEC+. Svi izvori su odbili da budu identifikovani po imenu.

Cene nafte su porasle zbog mogućeg odlaganja, pri čemu je globalna referentna cijena nafte Brent porasla za više od 1 dolar na najviši nivo od 74,80 dolara po barelu, a kasnije je odustala od dobitaka i pala na oko 73 dolara, što je najniži nivo od decembra.

OPEC i Kancelarija za komunikacije saudijske vlade nisu odmah odgovorili na zahteve za komentar.

Spor između rivalskih frakcija u OPEC proizvođaču Libiji oko kontrole nad centralnom bankom koji je doveo do gubitka proizvodnje od najmanje 700.000 bpd podržao je cenu nafte poslednjih nedelja.

Ali cene su pale za oko 5% u utorak na vesti da se radi na mogućem dogovoru za rešavanje sukoba.

Planirano povećanje proizvodnje od 180.000 bpd u oktobru, koje bi sada moglo biti odloženo, trebalo je da dođe od osam članica OPEC+ koje su napravile ovaj najnoviji nivo smanjenja.

Shell ukida radna mesta i najavljuje nove otpuštanja

Kompanija Shell ukida oko 20% radnih mesta u svom integrisanom gasnom i upstream poslovanju u okviru restrukturiranja čiji je cilj smanjenje proizvodnje nafte i gasa. Kompanija kaže da će rezovi uticati na dve divizije u poslovanju: istraživanje, strategiju i portfolio, i razvoj, podzemne i bušotine.

Prošle godine ovaj sektor je pretrpeo veliki udar, a zarada je smanjena za više od polovine sa oko 38,4 milijarde dolara u 2022. na 15,6 milijardi dolara.

„Shell ima za cilj da stvori veću vrednost sa manje emisija fokusirajući se na performanse, disciplinu i pojednostavljenje u celom poslovanju. To uključuje smanjenje strukturnih operativnih troškova od 2–3 milijarde dolara do kraja 2025. godine, kao što je najavljeno na našem događaju za Dan tržišta kapitala u junu 2023. Postizanje tih smanjenja zahtevaće

visoko ocenjivanje portfelja, novu efikasnost i manju opštu organizaciju“, tvrdi portparol Shell-a

Očekuje se da će smanjenja uticati na radnike u Hjustonu, SAD, i Hagu u Holandiji, a u manjoj meri i u Britaniji, prenosi **Reuters**.

Ovaj potez čini deo sveobuhvatne energetske strategije Shell-a za smanjenje upotrebe fosilnih goriva i istovremeno povećanje poslovanja sa tečnim prirodnim gasom (LNG) kao prelaznog goriva na obnovljive izvore energije.

Shell očekuje da će njegova ukupna proizvodnja nafte opasti za 1–2% godišnje do 2030. u poređenju sa 2022. i da će njen posao sa LNG-om rasti za 20–30%.

BLAGOSLOV PRIRODE

FRUŠKOGORSKA VODA

jazak

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Na sastanku vlade 27. avgusta, ministar nacionalne ekonomije Kazahstana Nurlan Baibazarov najavio je da zemlja planira da poveća proizvodnju nafte na 104,8 miliona tona (mt) godišnje do 2029, prenosi **Offshore-technology**.

Ovaj plan je savršeno usklađen sa uzlaznom putanjom koja je karakterisala naftni sektor Kazahstana poslednjih godina.

Zemlja je povećala proizvodnju sirove nafte i gasnih kondenzata za 7% u 2023. godini, dostigavši 89,9 miliona tona i, prema Bajbazarovu, „očekuje se da će proizvodnja nafte porasti na 97,2 miliona 2025. godine”.

Vlada je budžetom predvidela cenu nafte za 2025-29. na 75 dolara po barelu (bbl), što je verovatno konzervativna procena s obzirom

na trenutnu vrednost Brent-a od oko 80 dolara po barelu, a pre godinu dana skoro 90 dolara po barelu.

Kao član tela za koordinaciju proizvodnje nafte i politike OPEC+, Kazahstan se nedavno našao na udaru kritike zbog prekoračenja ograničenja proizvodnje nafte za 620.000 barela dnevno (bpd) od januara do jula 2024. O granicama su se dogovorile članice da stabilizuju cene i zadrže tržišni udeo. Kazahstan nastoji da proširi svoj tržišni domet i smanji svoje oslanjanje na ruske gasovode. Trenutno se oko 80% izvoza nafte iz Kazahstana transportuje preko crnomorskog terminala Kaspijskog naftovodnog konzorcijuma (CPC).

Podoljak: Od 2025. blokada transporta ruske nafte kroz Ukrajinu

Ukrajina će na kraju godine obustaviti slanje ruske nafte i gasa u EU preko svojih cevovoda jer tada ističe aktuelni ugovor i neće biti obnovljen, tvrdi savetnik ukrajinske vlade Mihailo Podoljak, prenosi **Hina**.

Kijev je spreman transportovati gas iz srednjoazijskih zemalja ili Azerbejdžana u Evropu, ali ne iz Rusije kako bi se Moskvi uskratio taj izvor prihoda.

Ugovor o tranzitu ruskog gasa u Evropu preko Ukrajine između Gazproma i Naftogaza ističe 31. decembra.

Mađarska, Češka i Slovačka poslednje su

zemlje koje dobijaju rusku naftu preko naftovoda Družba. Severni deo naftovoda koji vodi u Nemačku uglavnom je ugašen zbog zapadnih sankcija na rusku naftu.

Po ruskim medijima, kazahstanska podružnica italijanske energetske kompanije Eni počela je slati naftu iz Kaspijskog jezera preko tog naftovoda u avgustu.

Premda taj kompromis omogućuje Rusiji da ostvaruje prihod od tranzita, ne dopušta joj da prodaje svoju naftu Evropi, svom najunosnijem tržištu.

Novi materijal – rešenje za naftne mrlje

Istraživači sa Univerziteta Vaterlo razvili su novi materijal koji može da apsorbuje više od osam puta više od svoje težine u nafti, nudeći novo rešenje u sprečavanju kontaminacije podzemnih voda usled izlivanja ili nesreća, objavljeno je na **sajtu Univerziteta**.

„Trenutna tehnologija za hvatanje nafte zaostaje“, rekao je Tizazu Mekonnen, profesor na Vaterloovom odseku za hemijsko inženjerstvo. „Očuvanje naše životne sredine je ključno, zbog čega je razvoj naprednih tehnologija poput ovog polimera od suštinskog značaja za sanaciju zagađivača podzemnih voda, uključujući naftu.

Ovaj polimer bi se mogao koristiti u praktičnim okruženjima za električne transformatore i

skladišta ulja koja se suočavaju sa rizicima od curenja podzemnih voda usled neočekivanih nesreća ili prirodnih katastrofa kao što su tornada, zemljotresi i uragani. Vaterlo tim je radio sa proizvođačem Albarrie Canada iz Ontarija koji je pružio podršku za projekat.

PREUZMI MOL MOVE APLIKACIJU!

Pogodnosti nivoa koji postigneš
traju 12 meseci.

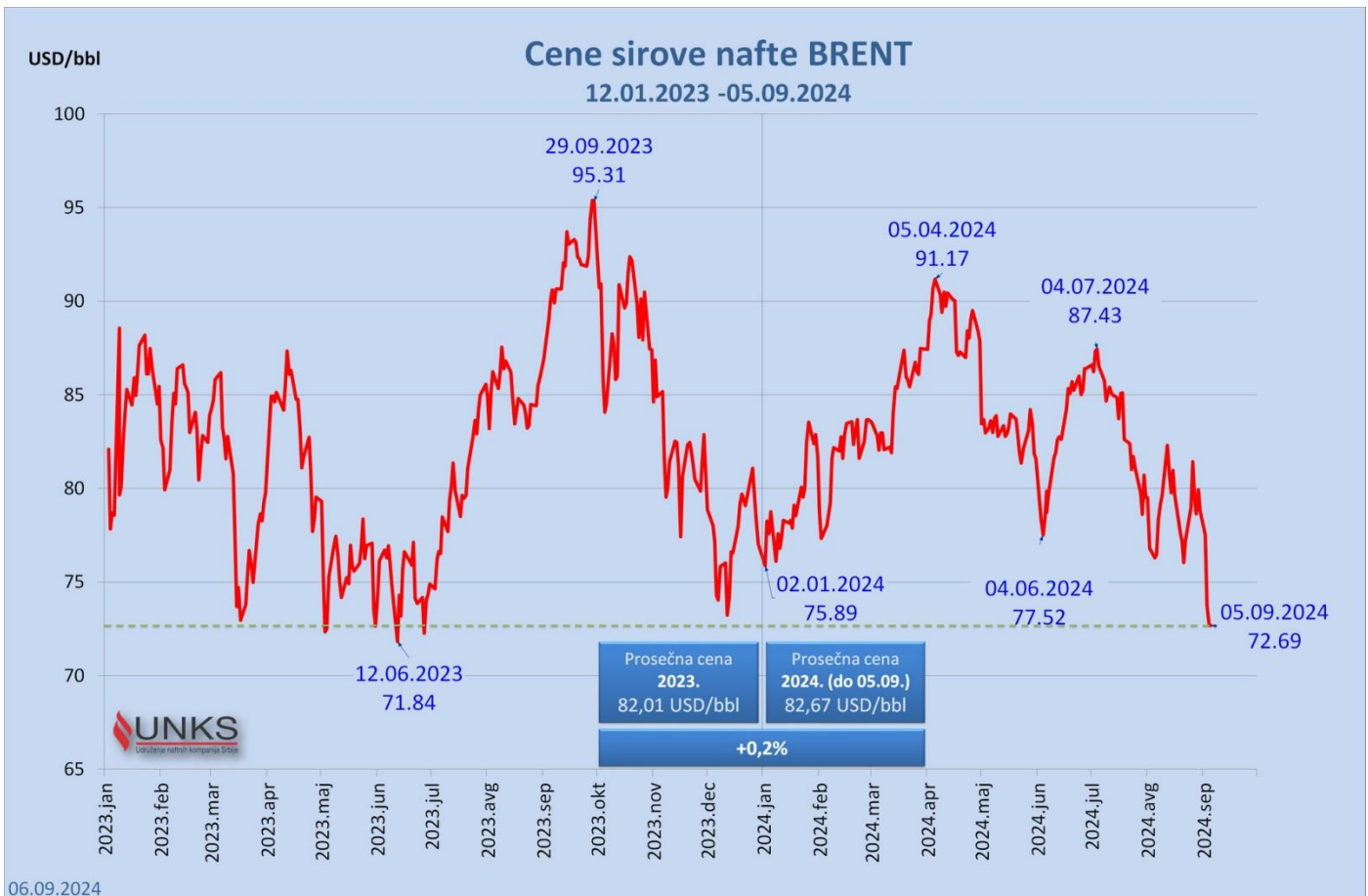

molmove.rs

Partnerstvo sa Petrolom

koje obećava
zajednički rast
i uspeh

PETROL

Neto prihod Gasproma u prvoj polovini godine utrostručen

Neto prihod Gasproma u prvoj polovini se više nego utrostručio u odnosu na godinu ranije na više od 1 bilion rubalja (10,9 milijardi dolara), zahvaljujući rastućem izvozu gasa i kontroli troškova, prenosi **Reuters**.

Gasprom je 2023. godine imao neto gubitak od oko 7 milijardi dolara, što je bila prva godina u minusu od 1999. godine, pošto je njegova trgovina gasom sa Evropom, nekada glavno prodajno tržište, opala zbog vojnog sukoba u Ukrajini.

Zamenik generalnog direktora Famil Sadigov je takođe rekao na Gaspromovom Telegram kanalu da je osnovna zarada u periodu od januara do juna porasla 19 odsto na godišnjem nivou na 1,459 biliona rubalja zbog poboljšanja trgovine naftom i povećanja izvoza gasa, uključujući i Kinu. On je dodao da je povećanje udela

Gasproma u naftno-gasnom projektu Sahalin Energy u ruskom Pacifiku takođe podstaklo njegove finansijske rezultate, dok je korigovani neto profit, osnova za isplatu dividende, dostigao 779 milijardi rubalja za šest meseci.

Gasprom je saopštio da je u drugom kvartalu ostvario neto prihod od 389,7 milijardi rubalja sa gubitka od 18,6 milijardi rubalja godinu dana ranije.

Rusija je nastavila da diverzifikuje svoju trgovinu daleko od Zapada, koji je uveo brojne sankcije bez presedana protiv ruskog biznisa i pojedinaca zbog sukoba sa Ukrajinom i učvrstio svoje veze sa Azijom, posebno Kinom.

Generalni direktor Gasproma Aleksej Miler rekao je ranije u četvrtak da je grupa povećala izvoz prirodnog gasa u Kinu za 37 odsto u prvih osam meseci ove godine.

EU posle dve godine uvozi više gasa iz Rusije nego iz SAD

Prvi put u skoro dve godine, zemlje EU su u jednom kvartalu uvezle više gasa iz Rusije nego iz SAD. To su podaci briselske konsultantske kuće Bruegel, prenosi **zdf.de**. Prema izveštaju, EU je u tromesečju od aprila do juna uvezla dobrih 12,7 milijardi

kubnih metara iz Rusije i 12,3 milijarde iz Sjedinjenih Država. U poređenju sa prvim kvartalom 2024. godine, isporuke iz Rusije su neznatno pale, ali su one iz SAD znatno pale. Cifre je u nedelju preneo „Welt“.

Turci od kompanije Shell kupuju 4 milijarde kubika gasa godišnje

Ugovorom koji su potpisali Botas i Shell, turska kompanija će kupovati 4 milijarde kubnih metara LNG-a godišnje tokom 10 godina počev od 2027, prenosi **Milijet**.

Ministar energetike i prirodnih resursa Alparslan Bairaktar tvrdi da je Turska u poziciji da primi polovinu svojih godišnjih potreba za prirodnim gasom putem LNG brodova.

„Prema sporazumu, ukupno 40 LNG tereta od približno 4 milijarde kubnih metara biće isporučeno godišnje u periodu od 10 godina počevši od 2027. Ovaj sporazum je drugačiji i vredan po tome što nudi regionalne i globalne dodatne trgovinske mogućnosti

izvan samo jedne kupoprodajna transakcija između dve kompanije, sa opcijama kao što su prijem iz luke za punjenje i istovar na evropskim terminalima. Takođe smo veoma zadovoljni što će Botas steći različite i kritične kapacitete u oblasti transporta LNG brodovima prema ugovoru. Tako će Botas dodatno ojačati i proširiti svoju efektivnu ulogu u regionalnoj trgovini prirodnim gasom“ tvrdi Bajraktar.

On je istakao da je Turska u mogućnosti da obezbedi 70-80 milijardi kubnih metara prirodnog gasa i da ga izvozi u Bugarsku, Mađarsku, Rumuniju i Srbiju.

STRUČNOST STVARA KVALITET

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Irak želi američke investicije u istraživanje prirodnog gasa

Irak planira da ponudi 10 blokova za istraživanje prirodnog gasa američkim kompanijama tokom predstojeće posete ministra nafte Hajana Abdel-Ganija Sjedinjenim Državama, prenosi **Reuters**.

Namera je deo napora Bagdada da privuče američke investicije u energetske sektor, nakon prethodnih rundi licenciranja u kojima su kineske firme obezbedile većinu dostupnih polja.

Za deset gasnih blokova koji su ostali nedodeljeni nakon šest rundi izdavanja dozvola biće organizovana nova aukcija.

Abdel-Gani je takođe rekao da će Irak pokrenuti novi investicioni projekat za gas do kraja godine u naftnom polju Al-Faihaa u južnom Iraku.

Projekat, sa kapacitetom od 125 miliona standardnih kubnih metara (mscf), je ključna komponenta iračke strategije za poboljšanje energetske infrastrukture. Najnovija inicijativa sledi nedavne sporazume o razvoju 13 blokova nafte i gasa sa ciljem povećanja proizvodnje za snabdevanje elektrana, koje se trenutno u velikoj meri oslanjaju na uvoz iranskog gasa.

Izvoz LNG iz Severne Amerike će se udvostručiti do 2028

Kapacitet izvoza tečnog prirodnog gasa (LNG) Severne Amerike je na putu da se više nego udvostruči između 2024. i 2028. godine, sa 11,4 milijarde kubnih stopa dnevno (Bcf/d) u 2023. na 24,4 Bcf/d u 2028, ako počnu sa radom projekti koji su trenutno u izgradnji, stoji na sajtu **EIA**. Tokom ovog perioda, očekujemo da će kompanije u Meksiku i Kanadi staviti svoje prve terminale

za izvoz LNG u upotrebu, a u Sjedinjenim Državama da dodaju postojeće LNG kapacitete. Procenjujemo da će do kraja 2028. godine kapacitet izvoza LNG porasti za 0,6 Bcf/d u Meksiku, 2,5 Bcf/d u Kanadi i 9,7 Bcf/d u Sjedinjenim Državama od ukupno 10 novih projekata koji su trenutno u izgradnji u tri zemlje.

OD SADA I U BUGARSKOJ!

Koristi LUKOIL karticu lojalnosti
za super popuste u CRNOJ GORI,
MAKEDONIJI, HRVATSKOJ i
BUGARSKOJ.

LUKOIL

UVEK U POKRETU!

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

JANAF: Testiranje naftovoda pokazalo da ima kapaciteta za MOL

JANAF je u koordinaciji sa predstavnicima MOL grupe, ponovo testirao protok sirove nafte na deonici JANAF-ovog naftovoda od terminala Sisak do mađarske granice, stpji na **kompanijskom sajtu**.

Rezultati ponovljenih ispitivanja pokazali su da kapacitet gasovoda premašuje ukupan godišnji kapacitet prerade MOL-ovih rafinerija u Mađarskoj i Slovačkoj. Ispitivanja su potvrdila da se mogućnošću dodavanja DRA aditiva na pomenutoj deonici može u potpunosti postići kapacitet od 13 do 16,4 miliona tona godišnje, u zavisnosti od broja angažovanih pumpi na obe strane.

„Ponovno ispitivanje toka nafte na deonici JANAF-ovog naftovoda dalo je tačne i

precizne podatke o stvarnim, pouzdanim i bezbednim kapacitetima JANAF-a do mađarske granice na godišnjem nivou. Testiranjem je potvrđena spremnost JANAF-a da od sutra u potpunosti osigura opskrbu obje rafinerije u vlasništvu MOL Grupe i garancije Vladi Republike Hrvatske i Evropskoj komisiji. JANAF d.d. ima ugovore o transportu sa MOL grupom već 12 godina u kontinuitetu i snabdeva dve MOL-ove rafinerije sirovom naftom, i to rafineriju Szashalombatta kod Budimpešte sa kapacitetom od 8,1 milion tona godišnje prerade i rafineriju u Bratislavi sa kapacitetom od 6 miliona tona godišnje prerade.

Vermilion otkrio naftu i gas u blizini Kutine

Vermilion Zagreb Exploration, hrvatska jedinica kanadske kompanije Vermilion Energy, saopštila je u četvrtak da je otkrila komercijalno održivo polje nafte i gasa u blizini Kutine, u centralnoj Hrvatskoj, saopštila je u petak **Hrvatska agencija za ugljovodonike**. Vermilion Zagreb Exploratioan je otkrio ugljovodonike na bušotini Zbjegovača-1 Istok (Zbj-1IS), koja se nalazi na istražnom lokalitetu SAVA-07, navodi agencija u saopštenju za

javnost.

Polje SAVA-07 prostire se na 2.032 kvadratna kilometra u tri hrvatske županije.

Proizvodnja bi trebalo da počne 2025. i traje 20 godina, sa rezervama procenjenim na 4,4 miliona barela ekvivalenta nafte. Ovo svrstava Zbjegovaču među prvih pet hrvatskih polja na osnovu rezervi 2P, koje uključuju i dokazane i verovatne količine.

Bajatović: Srbija će imati dovoljno gasa

Generalni direktor Srbijagasa Dušan Bajatović rekao je danas da trenutno niko nema povoljnije snabdevanje prirodnim gasom u Evropi od Srbije, kao i da će gasa biti dovoljno i neće biti povećanja cene tog energenta bar

do kraja grejne sezone.

"Gasa će biti dovoljno i Srbija se sigurno neće smrzavati", rekao je Bajatović za **Tanjug**.

S tim u vezi je naglasio da je puno skladište u Banatskom Dvoru.

I Hrvati kupuju gas iz Azerbejdžana

Energetska kompanija MET Group sa sedištem u Švajcarskoj je počela isporuku prirodnog gasa iz Azerbejdžana Hrvatskoj u okviru saradnje sa državnom naftnom kompanijom SOCAR, prenosi **Seenews**.

MET Grupa je istakla da partnerstvo pomaže u diversifikaciji energetske izvora Hrvatske i jača energetske sigurnost zemlje.

„Partnerstvom sa SOCAR-om, MET grupa

proširuje svoj domet, dodajući Hrvatsku na listu nekoliko evropskih zemalja koje su obezbedile pristup prirodnom gasu iz Azerbejdžana za svoja domaća tržišta“, navodi MET, koji posluje u još 14 zemalja.

U 2023. godini, konsolidovani prihod od prodaje MET Grupe iznosio je 24,5 milijardi evra (27,1 milijardu dolara), sa ukupnim prometom prirodnog gasa od 88 milijardi

kubnih metara i ukupno trgovanom električnom energijom od 68 TWh.

Hrvatska podružnica, MET Croatia Energy Trade, završila je godinu sa prihodom od 1,24 milijarde evra, svrstavajući se među 10 najvećih kompanija u Hrvatskoj po prihodu

drugu godinu zaredom.

Oko 90% MET grupe je u vlasništvu zaposlenih, a preostalih 10% je u vlasništvu Keppel korporacije koja je na berzi u Singapuru.

Gasprom povećao cenu gasa za BiH za 10 odsto

Gaspromova cena gasa za snabdevanje Bosne i Hercegovine u poslednjem kvartalu ove godine povećana je za deset posto, potvrdio je **Energoinvest**, uvoznik gasa za Federaciju BiH.

Iz kompanije su saopštili da je ruski dobavljač Gasprom Eksport korigovao cene pozivajući se na promene kretanja cena naftnih derivata u poslednjih devet meseci, kao i na značajan rast američkog dolara u odnosu na vrednost evra, odnosno konvertibilne marke.

Gas će poskupeti za 10 posto, dok je u periodu januar-septembar cena porasla u odnosu na

prošlu godinu za 23 odsto.

Energoinvest je od Vlade Federacije BiH zatražio saglasnost za novu cenu gasa.

Do sada su razliku povećanja cene gasa delimično subvencionisale vlade Federacije BiH i Kantona Sarajevo, zbog čega Energoinvest ne može da objavi konačnu cenu za potrošače. Iz ovog preduzeća su naveli da je s Gasprom Eksportom obezbeđeno snabdevanje gasom za predstojeću zimsku sezonu.

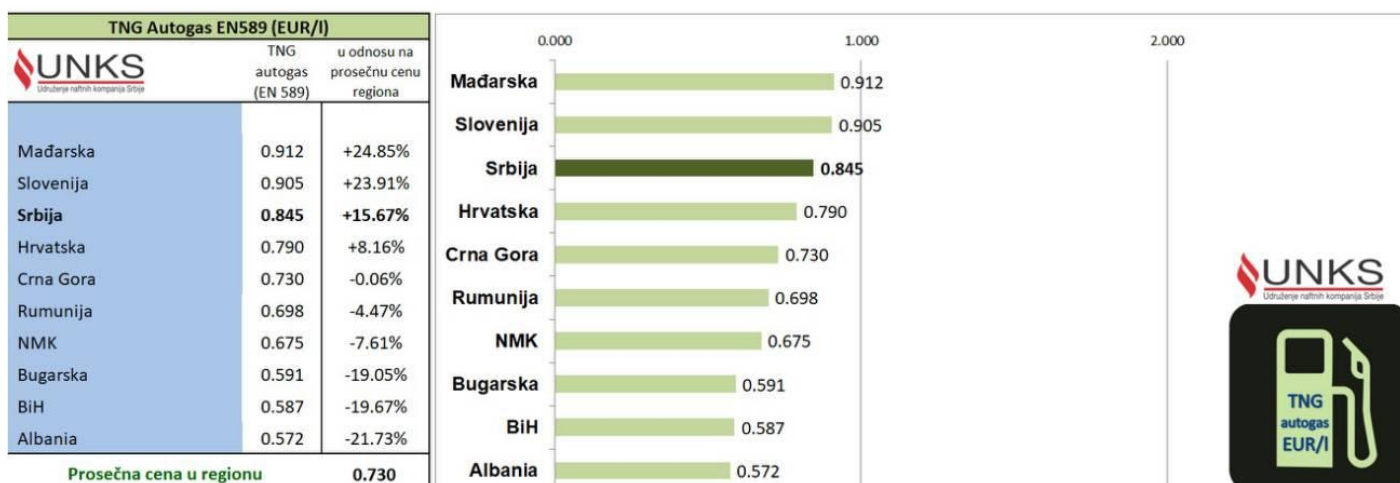
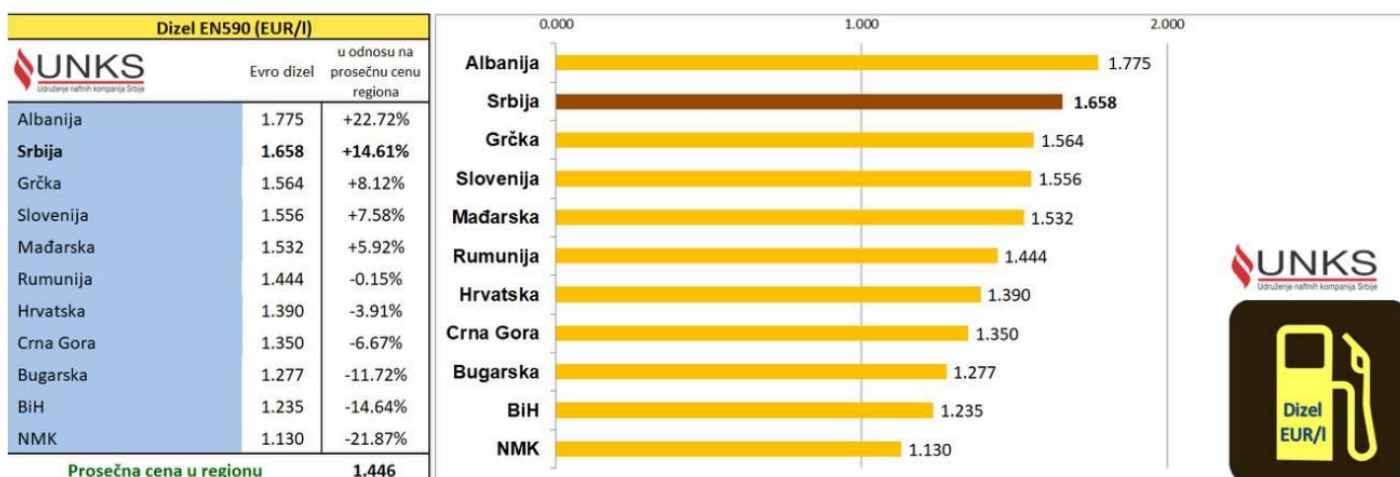
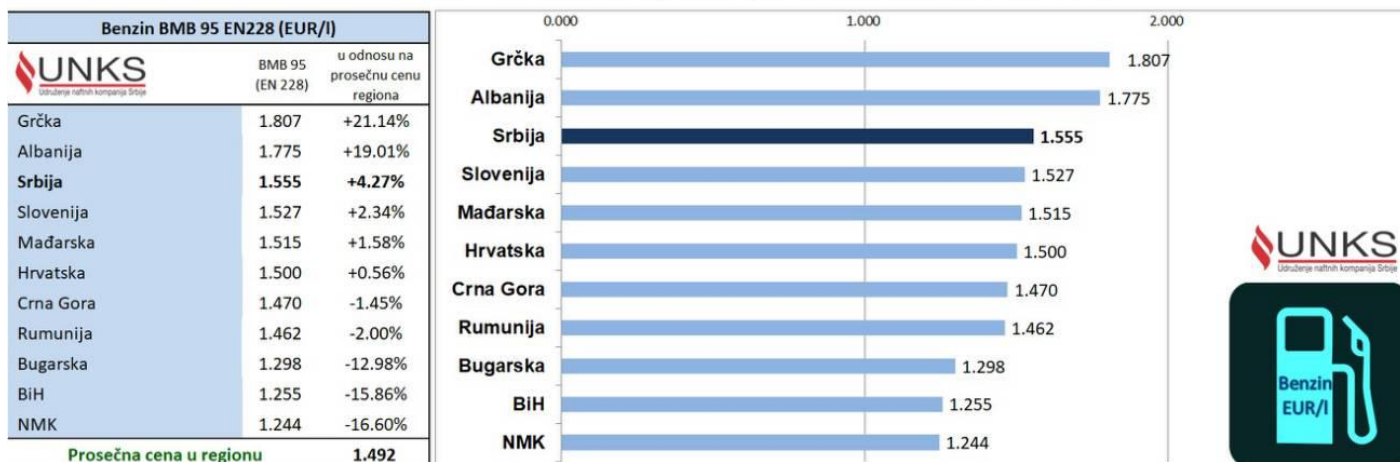
Vlasti FBiH su prošle godine odlučile da pređu na snabdevanje preko gasovoda Turski tok.

IZABERITE PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN

EKO Racing 100 gorivo unapređenih performansi, sa 50% više aditiva. Doživite novo vozačko iskustvo. Vidimo se na EKO benzinskim stanicama!

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 02.09.2024. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

WPC
ENERGY
SERBIA

NACIONALNI
ENERGETSKI
KOMITET

NEDELJA NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav,
ili opredeljenje WPC Energy prema temama kojima se bave
